

НА КАВУ ТА СПОРТИВНІ ТРЕНАЖЕРИ – ДО БАРМАШІВСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ

У ВИПУСКУ:

- НА КАВУ ТА СПОРТИВНІ ТРЕНАЖЕРИ – ДО БАРМАШІВСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ 1
- «ЧИ Є У ВАС ПЛАН, МІСТЕР ФІКС?» 1
- РЕКЛАМА ПОСЛУГ БІБЛІОТЕКИ З'ЯВИЛАСЯ НА МІСЬКИХ СІПЛАЙТАХ РІВНОГО 2
- ЛІТНЯ ШКОЛА МОЛОДИХ БІБЛІОТЕКАРІВ-2013 3

Церемонія відкриття «бібліоресторану» в селі Бармашове

Анжела Меренкова, мешканка села Бармашове Жовтневого району Миколаївської області, що на відстані 57 км. від обласного центру, навчається у філії інституту культури та мистецтв, а кожну вільну хвилину присвячує місцевій бібліотеці. «Бармашівка», як її кличуть в громаді, — це бренд. Її активні працівники вміють все: і здобувати спонсорські кошти, і подавати грантові заявки, і опрацьовувати інформаційні запити користувачів, і

організувати дозвілля та «третій простір» для місцевих мешканців – а відтепер ще й опанували професію «бібліорестораторів» та «бібліоофіціантів».

Ми запитали Анжелу, що приваблює молоду людину, яка навчається та має можливості спілкуватися з друзями та однолітками деінде, саме до бібліотеки? Студентка вважає, що рідна «Бармашівка» для неї та ще тридцять молодих людей та школярів – це перш за все спосіб реалізуватися в якості активного члена громади. «Ще минулого року, коли бібліотека виборола гранти від компанії "РУСАЛ" на підтримку туризму в районі та відкриття спортзалу при бібліотеці, молодь згуртувалася навколо бібліотекаря Тетяни Сушко, і разом запустили проект "бібліоскаути". На отримані кошти було придбано туристичне спорядження, намети, скаутська форма тощо. Студенти та школярі ходили в бібліотечні походи: читали та обговорювали книжки на вилазках», – розповіла дівчина. Згодом термін реалізації проекту скінчився – проте серед молоді та школярів вже сформувалася група активних помічників неординарної бібліотеки, які підключилися на волонтерських засадах до впровадження наступної бібліотечної ініціативи:

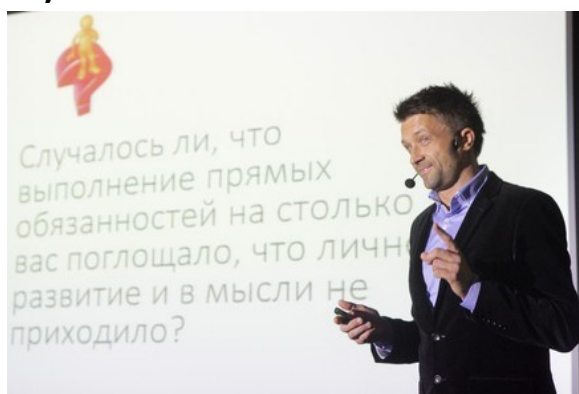
Закінчення на с. 2

«ЧИ Є У ВАС ПЛАН, МІСТЕР ФІКС?»

«Чи є у вас план, містер Фікс?» – ця крилата фраза знайома нам здавна. А учасники національного ярмарку бібліотечних інновацій «Сучасна бібліотека: рухаємось вперед» заново відкрили її для себе. Улдіс Павулс з Університету Латвії на ярмарку розповів про важливість професійного зростання для бібліотекарів та можливості уникати розвитку в собі «містера Фікса».

Ми всі хочемо вчитися, але не всі це робимо. Особистий та професійний розвиток неодмінно збільшує наш вплив в громаді та сприяє поліпшенню самопочуття. Не робити фізичні вправи легше. Але ми набагато краще почувасмося, коли регулярно займаємося вправами.

«У мене була можливість зустрітися з бібліотекарями, які після закінчення одного успішного проекту з блискучими очима говорили про нові. Тому що вони побачили, як виростає їхній позитивний вплив на життя користувачів бібліотеки, як підвищується статус бібліотекаря у громаді. Наприклад, в

Улдіс Павулс розповідає, як перехитрувати «містера Фікса»

Латвійському місті Валмієрі після об'єднання університетської та міської бібліотеки в сучасну багатофункціональну бібліотеку, муніципалітет з гордістю частину своїх нарад проводить у бібліотеці», – розповів пан Улдіс.

Звичайно, цього не могло статися без бажання бібліотекарів розвиватися і

Закінчення на с. 4

IREX

Make a Better World

НА КАВУ ТА СПОРТИВНІ ТРЕНАЖЕРИ – ДО БАРМАШІВСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ

Початок на с. 1

переформатування приміщення та стилізації його під «бібліоресторан».

Проте амбіції бібліотекарів щодо охоплення ще ширшої аудиторії спонукали їх 3 жовтня цього року урочисто презентувати цей свій проект для створення затишного простору для спілкування всієї громади. «Бібліоресторан» — ініціатива директора Тетяни Остафійчук та її колег, яку «Бібліоміст» підтримав грантом конкурсу співпраці з місцевими громадами на тему «Маркетинг та реклама у бібліотеці». Наша героїня Анжела Меренкова, звичайно, була серед перших відвідувачів та ще й організувала місцевих школярів, які допомагали оздоблювати приміщення по-новому та розподіляти літературу на полицях за категоріями на «страви» та «меню»: наприклад, тепер книжки з економіки – це «бізнес-ланч», а збірки анекдотів – «десерти» тощо. Створеною в результаті атмосферою захоплюється і читач старшого віку, агроном з професією та поет за покликком душі Віктор Арсентійович Кузнецов: «Приходить до бібліотеки для мене – справжня потреба. Я письменник, мене цікавить історія козаків, а бібліотекарі завжди допомагали знайти потрібну літературу та інформацію в онлайн. А після зміни дизайну в бібліотеці полюблюю збиратися з читачами та колегами-поетами на зустрічі: посидіти за столиками, попитувати кави, обговорити книжки та власні твори. Я дуже люблю і потребую

Відтепер до «Бармашівки» можна прийти не лише по книги

живого спілкування з аудиторією – а затишнішого місця для цього, ніж оновлена «Бармашівка», годі й шукати».

На відкриття Бармашівського «бібліотечного закладу громадського харчування», що задовольняє інформаційні та комунікаційні потреби мешканців Жовтневого району, а також сусідніх сіл, зібралися співробітники книгарень, читачі, районна та місцева влада, громада села. Відвідувачі ніколи не забудуть яскравий запуск залу універсальних фондів «Бібліоресторану», в якому книги та онлайн-інформацію

подаватимуть як вишукану їжу для розуму і для душі.

«Бармашівка» завжди тішилася великою кількістю читачів та жвавою атмосферою. Тепер у «бібліоресторані» відзначають дитячі дні народження, сільські поети спілкуються за чашкою кави та переглядають періодичні видання, вокальний колектив села проводить весь свій вільний час, люди похилого віку збираються на цікаві заходи та зустрічі поспілкуватися у приємній та затишній атмосфері. А після частування – саме час попрацювати над підтриманням власної спортивної форми у тренажерному залі, що поруч у приміщенні бібліотеки, і де є також обладнання для гри в теніс та шахи. Увечері ж «Бармашівка» запрошує на сеанси відеофільмів для молоді у міні-кінозалі. Де провести вільний час – питання вирішене не тільки для 1500 місцевих мешканців, але ще й розташованих неподалік сіл Красне, Первомайське, Партизанське, Комсомольське та Новоолександрівка. ■

РЕКЛАМА ПОСЛУГ БІБЛІОТЕКИ З'ЯВИЛАСЯ НА МІСЬКИХ СІТЛАЙТАХ РІВНОГО

Уявіть собі на хвилинку, що вулиці міста позбавлені рекламних вивісок та білбордів. Не уявляєте? От і працівники Рівненської державної обласної бібліотеки не уявляють місто без реклами власних послуг. Яскраві сітлайти нещодавно з'явилися на людних вулицях та неподалік від вищих навчальних закладів міста завдяки проекту «Бібліотека — безліч можливостей для тебе!». На 12 барвистих рекламних конструкціях – послуги бібліотеки.

«Цей проект спрямований на заповнення інформаційного вакууму між бібліотекою та громадою та поширення інформації про різноманітні безкоштовні послуги, які надає наша сучасна бібліотека мешканцям міста», – розповідає координатор проекту та бібліотекар відділу маркетингу та наукової роботи Рівненської ДОБ Юлія Ковальчук.

Фото користувачів бібліотеки відтепер можна побачити на сітлайтах міста

Головними героями та моделями для інформаційної кампанії бібліотеки стали її користувачі. Володимир Кузьмін, пенсіонер, опанував у бібліотеці комп'ютер, студентка Олександра Скорих відвідує засідання «Німецького клубу», а художник Михайло Наумець – один з митців, що представляв свої роботи у виставковій залі бібліотеки. Оксана Кравець (Прокопчук), керівник ГО «Пузата мама», журналіст порталу «ЧаРівне» та постійна відвідувачка «Кімнати сімейного читання» одразу ж зголосилася стати обличчям кампанії разом зі своєю дворічною донькою

Олександром: «Ми вже досить давно дружимо з бібліотекою, тому вирішили підтримати цю ініціативу».

До впровадження кампанії бібліотекарі залучили

Закінчення на с. 3

РЕКЛАМА ПОСЛУГ БІБЛІОТЕКИ З'ЯВИЛАСЯ НА МІСЬКИХ СІТІЛАЙТАХ РІВНОГО

Початок на с. 2

міських активістів-волонтерів. «Фотографи Дарина Гаврюсова та Анна Зарубіна, а також дизайнерка Олександра Корчевська підписані на оновлення нашої бібліотеки в одній з соціальних мереж. Саме через соцмережі ми й звернулися до них за допомогою», – говорить пані Юлія.

Для пані Олександри участь у бібліотечній інфо-кампанії приносить неабияке задоволення. До такої масштабної допомоги бібліотеці вона долучилася вперше. «Захотілося зробити щось модернове та незвичайне, адже бібліотека у всіх асоціюється зі стійкими традиціями», – сказала пані Олександра. «Від ідеї до втілення макетів у життя пройшло досить довго часу, адже хотілося, щоб реклама бібліотеки виглядала не гірше реклами розважальних закладів міста».

І рекламна кампанія дійсно стала досить успішною. «Ми

Молода мама Оксана Кравець з донькою та художник Михайло Наумець просувають бібліотечні послуги

розраховували, що цей проект приверне увагу рівнян, які до цього не знали про те, що бібліотека – це не лише місце, де можна “позичити” книги. Тих людей, до яких ми не достукалися через інтернет, пресу і розсилки новин, тих, хто потребує таких послуг, але не знає про їх існування. Наразі кількість бажаючих відвідувати розмовні курси в бібліотеці значно зросла, а запис на курси комп’ютерної грамотності для пенсіонерів вже ведемо аж на березень наступного року», – не натішиться пані Юлія.

Незабаром мешканці Рівного знову побачать на вулицях міста вже оновлені сітілайти на бібліотечну тематику. «Наша бібліотека отримала грант на популяризацію читання серед мешканців міста від центру “Вікно в Америку”. В рамках нового проекту – “Big Read” – ми також будемо виготовляти сітілайти», – підсумувала пані Юлія. ■

ЛІТНЯ ШКОЛА МОЛОДИХ БІБЛІОТЕКАРІВ-2013

З 19 по 23 серпня 2013 р. в селі Поляниця Івано-Франківської області Українська бібліотечна асоціація за підтримки програми «Бібліоміст» провела Літню школу молодих бібліотекарів. Це інформаційно-освітній проект, головна мета якого – допомогти молодим бібліотекарям швидко та легко адаптуватись у професійному бібліотечному середовищі та сформуванню власну активну позицію: опанувати основи стратегічного планування, організаційного розвитку та інноваційних послуг бібліотек; піару та реклами; використання веб-технологій, блогів та соціальних мереж; основи лідерства, фандрейзингу та проектної діяльності; елементи моніторингу й оцінки для підвищення результативності роботи сучасних книгозбірень.

Літня школа молодих бібліотекарів отримала назву «Ne-формат», автором якої є Лаптева Лариса, завідувача публічно-шкільної бібліотеки с. Грем’яче Острозького р-ну Рівненської обл.

Учасниками школи стали 30 молодих та креативних працівників з різних бібліотек усієї України, що були відібрані на конкурсній основі та за програмою школи оволодівали новими знаннями в інтерактивній формі.

Бібліотечна молодь розпочала «студії» з ознайомлення з інноваційними підходами в роботі Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. Я. Франка.

Молоде покоління — майбутнє бібліотечного сектору

Тут учасників школи привітали організатори, тренери, представник програми «Бібліоміст» Ярослава Титаренко, директор Івано-Франківської ОУНБ Людмила Бабій та заступник начальника управління культури, національностей і релігій Івано-Франківської ОДА Василь Тимків. Робота розпочалась з онлайн-привітання Президента УБА Ірини Шевченко, представлення учасників школи, розподілу персональних обов’язків та поділу на групи.

Під час навчання учасники практикувались у визначенні місії, мети, завдань своїх бібліотек, знайомились зі стратегічним плануванням, опанували ази менеджменту, згадали основи та нюанси маркетингу, обмінялись досвідом впровадження інноваційних послуг у власних бібліотеках, дізнались про можливості використання веб-технологій, блогів та соціальних мереж, засвоїли основи моніторингу та оцінки для підвищення результативності роботи сучасних книгозбірень, ознайомились з методикою бібліотечного PR, планом проведення ефективної адвокаційної кампанії тощо.

Навчання передбачало проведення майстер-класів і застосування отриманих вмій та навичок на практиці – у бібліотеці с. Поляниця та бібліотеках, де працюють учасники. Було запроваджено новий навчальний формат – вуличний

Закінчення на с. 4

Офіс програми «Бібліоміст»
Вул. Саксаганського 36д,
2-й під'їзд, 5-й поверх
Київ 01033, Україна
Телефон: +380 44 586 2780
Факс: +380 44 586 2781
Ел. пошта: bibliomist@irex.ua

Штаб-квартира IREX
2121 K Street NW #700
Washington DC 20037

Телефон: 202 6288188
Факс: 202 628 8189
Ел. пошта: gl@irex.org

ЛІТНЯ ШКОЛА МОЛОДИХ БІБЛІОТЕКАРІВ-2013

Початок на с. 3

університет: неформальні лекції просто неба, що включали в себе живе спілкування та обмін досвідом як спосіб альтернативного навчання молоді. Такі неформатні уроки відбулись на горі Буковель та на галявині біля водоспаду Гук.

Дружна шкільна команда також завітала в гості до місцевої бібліотеки с. Поляниця. Подарунком для бібліотеки стали книги та сувеніри з усіх куточків України від учасників школи та УБА. За словами бібліотекаря, ця бібліотека за час свого існування ще не приймала такої великої кількості гостей та подарованих книг за один раз. Бібліотека нещодавно отримала два комплекти комп'ютерного обладнання від програми «Бібліоміст» та почала робити перші кроки в освоєнні нових технологій.

Гості ТК «Буковель» були запрошені на акцію «Книжковий водограй», яку для відпочиваючої малечі та їхніх батьків проводили учасники школи. Діти взяли участь в естафеті, розмалювали кульки УБА та весело розплутували «павутинку» з дітей.

В останній день роботи всі учасники отримали сертифікати про участь у школі, флеш-накопичувачі з навчальними матеріалами, пам'ятні чашки та видання від УБА.

Кожен учасник літньої школи повіз додому валізу вражень, емоцій, креативу,

ідей і, звичайно ж, «Не-формату», які будуть втілені у діяльність бібліотек.

Учасники школи поділилися своїми враженнями від участі: «Хочу висловити вдячність організаторам за незабутній тиждень. Надзвичайно цікаві заняття, талановиті тренери, чудові ідеї з проведення лекцій просто неба. Я отримала безліч позитивних емоцій та нагоду підвищити свій професійний рівень. Школа – ефективний спосіб отримати нові знання, і я їх отримала. А ще це прекрасна можливість поспілкуватися з колегами у невимушеній атмосфері та обмінятися досвідом. Школа дала просто величезний багаж знань та умінь!».

«Враження від участі у літній школі залишаться у моїй пам'яті назавжди, адже я вперше отримала можливість не тільки підвищити свій фаховий рівень, але і поспілкуватися зі своїми колегами із різних куточків України. Також для мене було цікавим досвідом відвідання бібліотеки с. Поляниця, бо я вперше була в сільській бібліотеці. Для тренерів найкраща нагорода – відгуки учнів. Так от, зі свого першого досвіду хочу сказати, що все пройшло на високому рівні. Я відчуваю необхідність і бажання брати участь в інших тренінгах і семінарах».

*За матеріалами
Української бібліотечної
асоціації ■*

«ЧИ Є У ВАС ПЛАН, МІСТЕР ФІКС?»

Початок на с. 3

змінюватися. А що ж тоді потрібно для ефективного професійного розвитку? Для початку – відповіді на два запитання:

1. Чого ви навчилися за минулі шість місяців?

2. Чи є у вас план особистого і професійного розвитку на наступні шість місяців?

Ці питання дуже важливі. Перше допомагає оцінити наш попередній професійний зріст, а друге покаже шлях найближчого розвитку.

«Якщо у вас немає плану особистого і професійного розвитку на наступні

Професійний розвиток — запорука успішного бібліотекаря

півроку, думаю, це хороша ідея такий план скласти. Тому, що ми навряд чи хочемо втратити те дивне почуття, яке народжується, коли ми мріємо і жадаємо довести світові, що можемо стати краще. Хороший

план особистого професійного зростання неодмінно допоможе сфокусувати енергію і подолати головні перешкоди розвитку – брак часу та зайнятість іншими справами», – підсумував експерт.

Тож давайте разом професійно розвиватися та не дозволимо жити в собі «містеру Фіксу»! ■

IREX – міжнародна неприбуткова організація, яка пропонує лідерство та інноваційні програми, спрямовані на вдосконалення якості освіти, зміцнення незалежних ЗМІ та сприяння розвитку плюралістичного громадянського суспільства. З часу заснування у 1968 р. IREX працює у більш ніж 50 країнах світу.